Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

BŘEZOVSKÁ ŠKOLIČKA

“Bezpečné místo pro objevování, učení a společné prožívání”

Školy Březová – střední odborná škola, základní škola a mateřská škola, Březová

Účinnost od 1. září 2026
Vydáno 31. srpna 2026

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika mateřské školy
3. Pedagogický tým školy
4. Podmínky vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Pedagogické diagnostikování a individualizace
8. Plán autoevaluace

1. Identifikační údaje

Název dokumentu	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Motivační název	Březovská školička
Název školy	Školy Březová – střední odborná škola, základní škola a mateřská škola, Březová
Sídlo školy	Březová 102, okres Uherské Hradiště
Ředitel školy	PaedDr. Ludvík Zimčík
Osoba odpovědná za tvorbu ŠVP	Bc. Andrea Matějíčková, zástupkyně ředitele školy pro mateřskou školu, ve spolupráci s pedagogickým týmem MŠ
Kontakty	telefon: 571 896 534 | e-mail: podatelna@skolybrezova.eu | web: www.skolybrezova.eu
IČO školy	70937303
IZO mateřské školy	102731659
RED-IZO	600124223
Zřizovatel	Obec Březová, IČO 00290858
Nejvyšší povolený počet dětí	60
Číslo jednací	_____
Platnost dokumentu	Od 31. srpna 2026
Účinnost dokumentu	Od 1. září 2026

V Březové dne: 31. srpna 2026

Razítko školy

_____

PaedDr. Ludvík Zimčík
ředitel školy

2. Charakteristika mateřské školy

2.1 Lokalita a začlenění školy

Mateřská škola se nachází v obci Březová v okrese Uherské Hradiště, v lokalitě CHKO Bílé Karpaty, což naznačuje bohaté přírodní prostředí. Okolí obce poskytuje dětem přirozené příležitosti k pohybu, pozorování přírody, poznávání života v obci a vytváření vztahu k místu, ve kterém žijí.

Mateřská škola je součástí jednoho právního subjektu společně se základní a střední odbornou školou. Toto organizační propojení umožňuje účelné využívání společných prostor a vybavení, spolupráci pedagogů a především přirozenou návaznost předškolního a základního vzdělávání. Děti se s prostředím základní školy setkávají průběžně a přechod do prvního ročníku pro ně může být srozumitelnější a bezpečnější.

2.2 Budova, prostory a vybavení

Mateřská škola je umístěna v přízemí budovy základní školy. Má samostatný vstup, vlastní šatny a modern sociální zařízení. Vzdělávání probíhá ve dvou třídách; součástí prostor je rovněž zázemí pro odpočinek dětí.

Děti mohou využívat také další prostory a zařízení školy, zejména sportovní halu, školní multifunkční hřiště a venkovní plochy v bezprostředním okolí školy. V docházkové vzdálenosti jsou další místa vhodná pro pohybové, poznávací a environmentální činnosti. Stravování zajišťuje školní jídelna, která je součástí školy.

Prostředí tříd je uspořádáno tak, aby podporovalo samostatnost dětí, jejich svobodnou volbu, spontánní hru, skupinovou spolupráci, tvořivost i možnost klidného individuálního soustředění. Hračky, knihy, pomůcky a pracovní materiály jsou dětem podle jejich věku a potřeb dostupné a jsou průběžně obměňovány.

2.3 Kapacita a uspořádání tříd

Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole je 60. Mateřská škola je dvoutřídní:

- třída Sluníčka je určena převážně mladším dětem,
- třída Motýlci je určena převážně starším dětem a dětem v povinném předškolním vzdělávání.

Konkrétní složení tříd se stanovuje pro každý školní rok s ohledem na počet a věk přijatých dětí, jejich individuální potřeby, sourozenecké a vrstevnické vztahy a organizační možnosti školy. Uspořádání tříd nesmí být překážkou individualizovaného vzdělávání ani spolupráce mezi třídami.

2.4 Charakteristické rysy mateřské školy

Březovská školička staví na rodinném a bezpečném prostředí, osobním přístupu a úzké spolupráci se zákonnými zástupci. Vzdělávání vychází z přirozených potřeb dětí, z jejich zkušeností, zájmů a otázek. Děti dostávají dostatek času pro hru, pohyb, objevování, společnou činnost i odpočinek.

Za významné přednosti školy považujeme zejména:

- propojení mateřské a základní školy v jeden subjekt podporuje plynulý a bezpečný přechod do základního vzdělávání,
- možnost využívat tělovýchovné, venkovní a další společné prostory školy,
- každodenní podporu pohybu, samostatnosti, komunikace a vzájemných vztahů,
- individuálně nastavenou adaptaci nově přijatých dětí,
- partnerskou komunikaci s rodinou a spolupráci s odbornými pracovišti podle potřeb dítěte.

3. Pedagogický tým školy

3.1 Složení a spolupráce týmu

Pedagogický tým tvoří ředitel školy, zástupkyně ředitele, 4 učitelky a 2 asistenti pedagoga. Správními zaměstnanci školy jsou vedoucí školní jídelny, hlavní a pomocná kuchařka, školník a 2 uklízečky.

Pedagogové spolupracují s nepedagogickými zaměstnanci školy, pracovníky školní jídelny, pedagogy základní školy a podle potřeby s odborníky školských poradenských zařízení a dalšími odbornými pracovišti.

Tým pracuje na základě společně sdílené vize, otevřené komunikace, vzájemného respektu a společné odpovědnosti za kvalitu vzdělávání i bezpečí každého dítěte. Pedagogové pravidelně sdílejí informace potřebné pro plánování vzdělávací nabídky, vyhodnocují její přínos a domlouvají společný postup při podpoře jednotlivých dětí.

3.2 Role členů pedagogického týmu

Role	Hlavní odpovědnost v pedagogickém týmu
Ředitel školy	Odpovídá za vydání a naplňování ŠVP, vytváří podmínky pro práci týmu, podporuje profesní rozvoj zaměstnanců a využívá výsledky autoevaluace k dalšímu rozvoji mateřské školy.
Zástupkyně ředitele pro MŠ	Koordinuje každodenní pedagogickou a organizační činnost mateřské školy, spolupráci obou tříd, plánování vzdělávání, pedagogické diagnostikování a komunikaci se zákonnými zástupci.
Učitel	Je průvodcem dítěte ve vzdělávání. Vytváří bezpečné a podnětné prostředí, plánuje vzdělávací nabídku podle potřeb, možností a zájmů dětí, sleduje jejich pokroky a spolupracuje s rodinou i ostatními členy týmu.
Asistent pedagoga	Je partnerem učitele při podpoře vzdělávání všech dětí ve třídě. Postupuje podle pokynů učitele, podporuje zapojení, samostatnost a bezpečí dětí a podílí se na vytváření podmínek pro individualizované vzdělávání.

3.3 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Profesní rozvoj vychází z potřeb dětí, priorit školy, výsledků autoevaluace a individuálních potřeb jednotlivých pedagogů.

Škola usiluje o budování dobrého pracovního týmu s pozitivními lidskými kvalitami a vysokou odborností. Pedagogický tým se účastní pravidelných supervizí. Pedagogové realizují v jednotlivých třídách konzultace. Podílí se na výchovně vzdělávacím procesu, jako podklad pro další diskuzi nad prací na jednotlivých odděleních.

Pedagogické pracovnice mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají. Jsou si vědomy toho, že výchova a vzdělávání předškolních dětí v mateřské škole vyžaduje odborný, vysoce citlivý a maximálně odpovědný pedagogický přístup.

Ředitel školy vytváří podmínky pro další vzdělávání, vzájemné učení, sdílení zkušeností, metodickou podporu a reflexi pedagogické práce.

Pedagogický tým se dlouhodobě zaměřuje zejména na:

- individualizaci vzdělávání a respektující komunikaci s dítětem,

- pedagogické diagnostikování a smysluplné vedení diagnostického portfolia,
- podporu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka,
- rozvoj klíčových kompetencí, čtenářské a matematické gramotnosti v přirozených situacích,
- prožitkové, kooperativní, situační a sociální učení,
- bezpečné a věkově přiměřené využívání digitálních technologií,
- spolupráci s rodinou a podporu plynulého přechodu dítěte do základní školy.

Získané poznatky pedagogové průběžně převádějí do vzdělávací praxe a jejich přínos společně vyhodnocují. Profesní rozvoj proto není chápán pouze jako účast na vzdělávacích akcích, ale také jako pravidelná reflexe, kolegiální sdílení a společné hledání účinných postupů.

4. Podmínky vzdělávání

Podmínky vzdělávání vytváří mateřská škola s ohledem na aktuální potřeby, možnosti a zájmy dětí. Pedagogický tým je průběžně sleduje, společně vyhodnocuje a podle zjištěných potřeb upravuje. Smyslem není pouze splnění organizačních a materiálních požadavků, ale především vytvoření prostředí, ve kterém se každé dítě může cítit bezpečně, aktivně se zapojovat a rozvíjet se podle svých individuálních možností.

4.1 Psychosociální podmínky

Mateřská škola vytváří otevřené, vstřícné a klidné klima založené na respektu, důvěře a srozumitelných pravidlech. Každé dítě je přijímáno jako jedinečná osobnost a má rovnocenné postavení. Pedagogové nepřipouštějí zesměšňování, ponižování, nálepkování ani jiné jednání, které by ohrožovalo důstojnost nebo pocit bezpečí dítěte.

Nově přijatému dítěti je ve spolupráci se zákonnými zástupci umožněna postupná a individuálně nastavená adaptace. Její délka a konkrétní průběh vycházejí z reakcí a potřeb dítěte, nikoli z předem stanoveného jednotného schématu. Po dohodě s učitelem může mít dítě u sebe osobní předmět, který mu pomáhá navodit pocit jistoty a bezpečí.

Pedagogové komunikují s dětmi klidně, srozumitelně a respektujícím způsobem. Poskytují jim přiměřený čas k vyjádření, podporují jejich samostatné rozhodování a oceňují konkrétní úsilí a pokrok. Vyhýbají se manipulaci, zbytečnému spěchu, plošnému porovnávání dětí a vytváření nezdravě soutěživého prostředí.

Pravidla soužití ve třídách jsou jednoduchá, pro děti srozumitelná a podle možností vytvářená společně s nimi. Osobní svoboda dítěte je vyvažována ohledem na bezpečí, potřeby ostatních a společně dohodnutá pravidla. Dítě může odmítnout nabízenou činnost nebo ji pouze pozorovat, pokud tím neohrožuje sebe ani ostatní a pokud nejde o činnost nezbytnou z hlediska bezpečnosti, zdraví nebo organizace dne.

Ve třídách je vytvářen prostor pro klid, soukromí a odpočinek. Pedagogové respektují individuální tempo dítěte, jeho potřebu aktivity i zklidnění a citlivě reagují na změny v jeho chování a prožívání. Vztahy mezi dětmi průběžně sledují, podporují vzájemnou pomoc, ohleduplnost a spolupráci a předcházejí projevům vylučování, ubližování a šikany.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřípustné.
Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádským společenstvím, v němž jsou rády.
Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi.

Směr dalšího rozvoje: Pravidelně společně vyhodnocovat klima obou tříd, funkčnost třídních pravidel a průběh adaptace nových dětí. Zjištění využívat při plánování vzdělávací nabídky a při jednání pedagogického týmu.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce s rodinou začíná v naší mateřské škole adaptací, během níž si dítě zvyká v přítomnosti rodiny na prostředí mateřské školy a škola se seznamuje s rodinou. Škole záleží na tom, aby dítě získalo pocit důvěry a bezpečí.

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

O všech aktivitách i dění v mateřské škole jsou rodiče informováni prostřednictvím nástěnky v šatně; dále rodiče a ostatní veřejnost články ve Zpravodaji obce Březová a zejména na webových stránkách školy, na sociálních sítích –Facebooku školy a eŽákovce.

Ve spolupráci s rodiči mateřská škola uskutečňuje různé aktivity, které napomáhají k dobrému chodu školy:

- Neformální rozhovory při denní setkáních;
- Slavnosti:
    - Svátek matek, Březovská kobelica, poslední zazvonění (školní akademie), třídní schůzky;
    - Dny otevřených dveří;
    - Exkurze do zaměstnání rodičů dětí.

Směr dalšího rozvoje: Nastavit jednotný a předvídatelný systém individuálních konzultací o pokrocích dítěte a sjednotit způsob, jakým pedagogové při těchto konzultacích využívají diagnostické portfolio.

4.3 Organizace vzdělávání

Provoz mateřské školy je zajištěn v pracovních dnech od 6.30 do 16.00 hodin, není-li z organizačních nebo provozních důvodů stanoveno jinak. Příchod a odchod dítěte se řídí školním řádem a dohodou se zákonnými zástupci tak, aby byly respektovány potřeby rodiny, dítěte i bezpečný a nerušený průběh vzdělávání.

Denní režim má pravidelný a pro děti předvídatelný rámec, současně však zůstává pružný. Pedagogové jej přizpůsobují věku dětí, jejich aktuálním potřebám, rozehrané činnosti, počasí, mimořádným událostem a příležitostem k učení. Časové údaje používané při třídním plánování jsou orientační a nesmějí vést k předčasnému ukončování smysluplné dětské hry nebo k neodůvodněnému spěchu.

Hra, spontánní a nepřímo řízené činnosti převažují nad činnostmi řízenými. Vzdělávání probíhá individuálně, ve dvojicích, v menších i větších skupinách. Hromadná organizační forma je využívána pouze tehdy, je-li pro daný záměr účelná a přiměřená možnostem dětí. Pedagogové dávají dětem možnost volby, podporují jejich aktivitu, spolupráci, experimentování a dokončování započaté činnosti.

Vzdělávací činnosti se uskutečňují ve vnitřním i venkovním prostředí. Pobyt venku je každodenní součástí programu a jeho délka se přizpůsobuje počasí, kvalitě ovzduší, zdravotnímu stavu a individuálním potřebám dětí. Tělocvična, multifunkční hřiště a další venkovní prostory jsou využívány podle pravidel bezpečnosti a provozních možností školy.

Po obědě mají všechny děti prostor pro odpočinek. Dětem s nižší potřebou spánku je po nezbytném zklidnění nabídnuta tichá činnost, která neruší odpočívající děti. Žádné dítě není nuceno ke spánku.

Přímá pedagogická činnost učitelů je organizována tak, aby se ve třídě překrývala nejméně v rozsahu stanoveném RVP PV a právními předpisy, tedy alespoň 2,5 hodiny denně. Překrývání je využíváno zejména při činnostech náročnějších na bezpečnost, při pobytu venku, stravování, individualizované práci a činnostech v menších skupinách. Spojování tříd je omezeno na nezbytné situace.

Mateřská škola poskytuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným podpůrná opatření a spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytuje průběžnou jazykovou podporu v běžných situacích. Dětem (cizincům) v povinném předškolním vzdělávání zajišťuje při splnění podmínek stanovených právním předpisem bezplatnou jazykovou přípravu v rozsahu jedné hodiny týdně, rozdělenou do dvou až tří kratších bloků.

Bezpečnost a ochrana zdraví dětí je součástí všech činností. Pravidla dohledu, předávání dětí, vstupu třetích osob, pobytu mimo budovu a řešení mimořádných situací stanovuje školní řád a další vnitřní předpisy školy. Pedagogové přiměřeně věku vedou děti k rozpoznávání rizik a k bezpečnému chování.

Směr dalšího rozvoje: Při sestavování rozvržení přímé pedagogické činnosti každoročně ověřit skutečný rozsah překrývání pedagogů v obou třídách a jeho využití pro skupinové a individualizované vzdělávání.

4.4 Životospráva

Stravování dětí zajišťuje školní jídelna. Dětem je nabízena pestrá a vyvážená strava odpovídající požadavkům školního stravování. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány přiměřené intervaly a po celý den je dětem dostupný pitný režim.

Stravování probíhá s respektem k dítěti. Dítě je podporováno v ochutnávání a poznávání různých potravin, není však do jídla nuceno. Pedagogové vytvářejí podmínky pro postupnou samostatnost při stolování, přiměřenou sebeobsluhu, používání příboru, udržování pořádku a osvojování kultury společného stolování.

Denní program respektuje individuální potřebu pohybu, aktivity, zklidnění, spánku a odpočinku. Děti mají každodenně dostatek příležitostí ke spontánnímu i řízenému pohybu ve třídě, tělocvičně a venkovním prostředí. Pohyb není využíván jako odměna ani odepírán jako trest.

Pedagogové sledují aktuální zdravotní stav a únavu dítěte, přiměřeně reagují na jeho tělesné potřeby a vedou je k postupnému rozpoznávání signálů vlastního těla. Sami poskytují dětem přirozený vzor v oblasti hygieny, pitného režimu, pohybu, bezpečného chování a ohleduplnosti ke zdraví druhých.

Směr dalšího rozvoje: Podporovat větší samostatnost dětí při stolování a pravidelně vyhodnocovat, zda organizace jídla, pitného režimu, pohybu a odpočinku odpovídá individuálním potřebám dětí v obou třídách.

4.5 Věcné podmínky

Mateřská škola má dvě třídy, vlastní šatny, hygienické zázemí a prostor pro odpočinek. Uspořádání tříd umožňuje spontánní hru, tvořivé a pracovní činnosti, pohyb, setkávání ve skupině, individuální práci i klidné stažení dítěte. Prostor je podle aktuální vzdělávací nabídky průběžně obměňován tak, aby děti mohly samostatně volit činnost a orientovat se v uložení pomůcek.

Nábytek, hračky, knihy, didaktické pomůcky, výtvarné a pracovní materiály odpovídají věku, potřebám a počtu dětí. Dětem jsou v bezpečném rozsahu volně dostupné, přehledně uspořádané a jsou stanovena srozumitelná pravidla jejich používání a ukládání. Pedagogové vybavení průběžně kontrolují, účelně využívají, doplňují a vyřazují poškozené nebo nevyhovující předměty.

Dětské práce jsou využívány k dotváření prostředí a jsou umisťovány tak, aby byly přístupné dětem i zákonným zástupcům. Výzdoba školy nepřekrývá vlastní tvorbu dětí ani nezvyšuje nepřiměřeně množství podnětů v prostoru.

Mateřská škola využívá tělocvičnu, školní multifunkční hřiště, dětské hřiště před školou a další vhodné venkovní plochy. Jejich využívání se řídí provozními a bezpečnostními pravidly a je koordinováno s ostatními součástmi školy.

Digitální technika je využívána pouze účelně, bezpečně a přiměřeně věku dětí. Nenahrazuje přímou zkušenost, pohyb, hru, tvořivost ani mezilidskou komunikaci. Pedagog vždy posuzuje, zda digitální prostředek přináší pro konkrétní vzdělávací situaci skutečnou přidanou hodnotu.

Všechny využívané vnitřní i venkovní prostory jsou pravidelně kontrolovány z hlediska bezpečnosti, hygieny a funkčnosti. Zjištěné závady jsou evidovány a předávány k odstranění podle vnitřních postupů školy.

Směr dalšího rozvoje: Průběžně doplňovat otevřené a variabilní pomůcky podporující tvořivost, experimentování, předčtenářské a předmatematické zkušenosti a současně sledovat přehlednost a podnětnost prostředí z pohledu dítěte.

4.6 Přijímání dětí

Do naší mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla od 2 let do 6 let, podle zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon.

Zápis do mateřské školy je rozdělen do několika setkání, na kterých si rodiče se svými dětmi i učitelkami v průběhu dne mohou pohrát. Cílem těchto setkání je poznání prostředí, do kterého děti půjdou, hraček se kterými si budou hrát i učitelek, které je budou přijímat. Naší snahou je posílení pocitu jistoty a bezpečí a bezproblémového nástupu do mateřské školy na začátku školního roku.

Při nástupu do mateřské školy klademe velký důraz na adaptaci dětí. Rodiče mohou své dítě přivádět i odvádět tak, jak jim to rodinné i pracovní podmínky dovolí a zcela dle jejich přání. Rodičům doporučujeme využít adaptační dobu, kdy mohou se svými dětmi pobývat ve třídách. Po překlenutí počátečních problémů mají děti možnost přinést si hračku z domova. Mohou si ji kdykoli vzít a hrát si sní, berou si ji na lehátko při odpočinku. Adaptační doba a způsob adaptace je u každého dítěte zcela individuální podle potřeb dítěte a vždy po dohodě rodičů s učitelkami.

Naším cílem je vytvářet dětem vhodné sociální klima, které se zakládá na vzájemné důvěře a úctě. Úzce spolupracujeme s rodinou, rodinnou výchovu podporujeme a pomáháme rodičům v péči o dítě. Máme na zřeteli, že předškolní věk je z hlediska socializace dítěte a jeho společenské adaptace klíčovým obdobím.

O zařazování přijatých dětí do konkrétních tříd rozhoduje ředitel mateřské školy.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vize Březovské školičky

Každé dítě je jedinečné, stejně jako stromy v lese a náš vzdělávací program pomáhá dětem najít individuální cestu k jejich rozvoji. Zaměřuje se na environmentální výchovu, prožitkové učení a rozvoj smyslového vnímání u dětí. Děti skrze pozorování stromů a přírody v různých ročních obdobích získávají konkrétní poznatky o živém i neživém světě, učí se přírodní materiály používat a chránit. Dále rozvíjejí ohleduplnost k přírodě i ostatním.

Strom slouží jako symbol propojení s přírodou, jehož prostřednictvím se program odehrává. Děti vnímají přírodu všemi smysly, manipulují s přírodními materiály (hlína, listy, větve) a získávají poznatky vlastním úsilím, např. sázením nebo prací s půdou. Učí se rozlišovat stromy, plody a květiny, sledují proměny přírody v různých ročních obdobích a poznávají živočichy.

Školní vzdělávací program dětem předává poznatky o tom, proč je důležité přírodu chránit, co je to životní prostředí a jak k jeho ochraně přispívat. Děti se učí ohleduplnosti při pobytu venku, rozvíjí schopnost samostatného rozhodování a sběru přírodnin a posilují si vědomí zodpovědnosti k přírodě.

Vzdělávací obsah je členěn do čtyř integrovaných bloků:

- přírodní bohatství;
- náruč člověka;
- dotek větru;
- vyprávění starého stromu.

5.2 Hlavní cíle vzdělávacího programu

Hlavním cílem programu je podporovat celkový rozvoj každého dítěte tak, aby se mohlo aktivně a s pocitem bezpečí účastnit života v mateřské škole, zvládat běžné životní situace a vytvářet si dobré předpoklady pro další vzdělávání a celoživotní učení.

Vzdělávací program směřuje zejména k tomu, aby dítě:

- rozvíjelo své tělesné schopnosti, pohybové, sebeobslužné a praktické dovednosti a vytvářelo si zdravé životní návyky,
- poznávalo samo sebe, rozumělo přiměřeně svým potřebám a emocím a získávalo důvěru ve vlastní schopnosti,
- komunikovalo různými způsoby, naslouchalo druhým a získávalo pozitivní vztah k jazyku, knihám, příběhům a informacím,
- mělo radost z objevování, kladlo otázky, pozorovalo, experimentovalo, pracovalo s chybou a hledalo různá řešení,
- navazovalo bezpečné vztahy, spolupracovalo, respektovalo dohodnutá pravidla a dokázalo požádat o pomoc i pomoc nabídnout,
- rozvíjelo tvořivost, fantazii, estetické vnímání a otevřenost ke kulturní, jazykové a osobnostní rozmanitosti,
- vytvářelo si vztah k místu, ve kterém žije, k přírodě a k jednání podporujícímu udržitelnost,
- využívalo matematické představy a matematický jazyk při řešení přirozených situací,
- seznamovalo se bezpečně a smysluplně s možnostmi digitálních technologií a rozvíjelo základy informatického myšlení,
- zvládalo přechod do základní školy bez zbytečného tlaku na předčasné osvojování školních postupů.

5.3 Profilace mateřské školy

Program je osobnostně orientovaný a důsledně individualizovaný. Nestaví na jednotném výkonu všech dětí, ale na vytváření rovných vzdělávacích příležitostí a na sledování pokroku každého dítěte vzhledem k jeho možnostem. Učitel není pouze předavatelem hotových poznatků; připravuje podnětné prostředí, nabízí příležitosti k učení, pozoruje dítě a provází je při objevování.

Charakteristickými rysy programu jsou:

- učení prostřednictvím hry, přímé zkušenosti, pohybu, praktických činností a společného prožitku,
- dostatek prostoru pro dětskou iniciativu, volbu, otázky, experimentování a dokončování vlastní činnosti,
- využívání skutečných situací ze života dětí, školy, obce a okolní přírody,
- podpora komunikace, vztahů, spolupráce a odpovědnosti za společné prostředí,
- pravidelný pohyb a pobyt venku jako přirozená součást každého dne,
- partnerská spolupráce se zákonnými zástupci a přirozená návaznost na základní školu,
- smysluplné využívání knih, reálných předmětů, tvořivých materiálů i digitálních technologií, pokud přinášejí skutečnou vzdělávací hodnotu.

5.4 Vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie vycházejí ze způsobů, kterými se dítě předškolního věku přirozeně učí. Učitel je volí podle vzdělávacího záměru, aktuální situace, potřeb skupiny a informací získaných pedagogickým diagnostikováním. Jednotlivé strategie se vzájemně doplňují a v rámci integrovaných bloků se zpravidla propojují.

Vzdělávací strategie	Jak ji uplatňujeme	Hlavní vazba
Spontánní učení a hra	Dítě si volí hru, partnery, pomůcky i postup. Učitel vytváří podmínky, pozoruje, citlivě vstupuje do hry a pomáhá ji dále rozvíjet.	KKU, KPS, KPR, KRP
Prožitkové učení	Dítě získává poznatky přímým prožitkem, činností a smyslovou zkušeností v autentických nebo životu blízkých situacích.	KKU, KRP, KPS, KKT
Kooperativní učení	Děti řeší úkol společně, rozdělují si role, domlouvají se, vzájemně si pomáhají a hodnotí společný výsledek.	KKO, KPS, KPR, KOB
Situační učení	Učitel využívá běžné i neočekávané situace ve třídě, škole, obci a přírodě jako příležitosti k porozumění a praktickému jednání.	KKU, KOB, KRP, KKO
Sociální učení	Dítě se učí nápodobou, identifikací, zpětnou vazbou a zkušeností ze vztahů. Dospělý je důvěryhodným a čitelným vzorem.	KPS, KOB, KKO, KKT
Badatelské a problémové učení	Děti pozorují, kladou otázky, odhadují, třídí, měří, zkoušejí různé postupy, pracují s chybou a formulují jednoduché závěry.	KRP, KKU, MGR, KDI
Jazykově podnětné prostředí	Učitel vede rozhovory, vypráví a čte, pracuje s příběhem, obrazem a různými druhy textů a dává dětem prostor k vlastnímu vyjádření.	KKO, CGR, KKT, KKU
Matematika v běžném životě	Děti porovnávají, uspořádávají, odhadují, počítají, pracují s tvary, prostorem, časem a jednoduchými údaji v přirozených situacích.	MGR, KRP, KKU, KPR
Tvořivé a kulturní činnosti	Děti se vyjadřují výtvarně, hudebně, pohybově, dramaticky a slovně, setkávají se s kulturou obce a učí se přijímat rozmanitost.	KKT, KKO, KPS, KOB
Učení venku a pohybem	Pohyb, vycházky, pobyt v přírodě a praktické činnosti venku propojují tělesnou zkušenost s poznáváním světa a péčí o okolí.	KKU, KOB, KPS, KRP
Reflexe a sebehodnocení	Dítě dostává prostor popsat, co prožilo, co se mu dařilo, co bylo obtížné a co chce zkusit příště. Učitel poskytuje konkrétní a podporující zpětnou vazbu.	KKU, KPS, KPR, KRP
Smysluplné využití digitálních technologií	Digitální prostředek se používá k tvorbě, dokumentování, hledání odpovědí, zkoumání nebo práci s jednoduchou posloupností; vždy s vedením pedagoga a v přiměřeném rozsahu.	KDI, KRP, KKO, KKU

5.5 Rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností

Klíčové kompetence a základní gramotnosti se nerozvíjejí odděleně ani prostřednictvím samostatných ‚předmětů'. Prostupují každodenním životem mateřské školy, integrovanými bloky, hrou, vztahy, vzdělávacími činnostmi i způsobem, jakým pedagogové s dětmi komunikují a organizují prostředí.

Kompetence / gramotnost	Jak její rozvoj podporujeme
KKU – kompetence k učení	Podporujeme zvídavost, soustředění, pokus a omyl, využívání předchozí zkušenosti a jednoduchou reflexi vlastního pokroku.
KKO – kompetence komunikační	Dáváme dětem prostor vyjadřovat se slovem, pohybem, obrazem, hudbou i dramatickou hrou, klást otázky, prezentovat zkušenosti a naslouchat druhým.
KOB – kompetence k občanství a udržitelnosti	Společně vytváříme pravidla, podporujeme odpovědnost, spravedlnost, péči o přírodu, prostředí školy a život v obci.
KPS – kompetence osobnostní a sociální	Pomáháme dítěti rozpoznávat a vyjadřovat potřeby a emoce, důvěřovat si, odmítnout nepříjemné jednání, požádat o pomoc a chovat se empaticky.
KPR – kompetence k podnikavosti a pracovní	Podporujeme vlastní nápady, plánování, volbu pomůcek a postupů, dokončování činností, pružnou reakci na změnu a ocenění práce druhých.
KRP – kompetence k řešení problémů	Vytváříme příležitosti k pozorování, experimentování, práci s chybou, hledání různých řešení a využívání informací z reálných, tištěných i digitálních zdrojů.
KKT – kompetence kulturní	Zprostředkováváme setkání s uměním, tradicemi a kulturním životem, podporujeme vlastní tvorbu a otevřenost k osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti.
KDI – kompetence digitální	Seznamujeme děti s možnostmi, přínosy i riziky digitálních technologií, využíváme je při poznávání a tvorbě a rozvíjíme základy informatického myšlení a práce s posloupností.
CGR – čtenářská gramotnost	Budujeme vztah ke knihám a čtení, pracujeme s příběhy, obrazem, symboly a texty různého druhu, podporujeme porozumění, vyprávění, předvídání a vyhledávání informací.
MGR – matematická gramotnost	Vedeme děti k rozpoznávání matematických situací, porovnávání, třídění, uspořádání, počítání, odhadování, měření a práci s prostorem, tvary, časem a jednoduchými údaji.

5.6 Pedagogické diagnostikování

Pedagogické diagnostikování probíhá hlavně na základě pozorování dětí při spontánní hře, pozorováním dětí v přirozených situacích, rozhovorech, analýze jejich činností a výtvorů, záznamem významných projevů a společnou reflexi pedagogického týmu. Dále k pedagogickému diagnostikování vedeme dětem diagnostická portfolia, kde zaznamenáváme kresby, pracovní listy a další dokumenty, které dokládají pokroky dětí. Do tvorby pedagogického portfolia se přiměřeně zapojují děti, případně zákonní zástupci. Zjištěné informace využíváme při plánování na úrovni třídy.

Podrobné nastavení procesu je uvedeno v kapitole 7.

5.7 Individualizace vzdělávání

Hlavní pedagogický záměr je orientován směrem k dítěti a směřuje k tomu, aby děti získaly dobré základy do života a pro další vzdělávání, a aby byly schopny s uspokojením zvládat další životní a vzdělávací etapy.
Vychází z osobnostně orientované výchovy.
Usilujeme o osobní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti, se zřetelem na celkový rozvoj osobnosti v úzké součinnosti s rodinou.

- každé dítě vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má své individuální i specifické potřeby a možnosti a jejich aktivitám vytváříme potřebné podmínky - možnost svobodné volby
- vycházíme ze znalostí dětí, jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace - každé dítě má právo být jiné, má jiné potřeby, rozvíjet a učit se svým tempem
- dáváme dětem možnost spoluúčasti na volbě i tvorbě programu, respektujeme právo dítěte na neúčasti nabízené činnosti - právo být pouze pozorovatelem
- respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme děti nesmělé
- posilujeme sebevědomí a pozitivně hodnotíme každého, kdo pracuje na úrovni svého osobního maxima, podporujeme u dětí iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii
- připravujeme děti na budoucí roli školáka, získávání pocitu jistoty a sebedůvěry ve spolupráci s rodinou
- věnujeme zvýšenou pozornost a péči zdravotně znevýhodněným dětem, problémovým dětem ve spolupráci s rodinou, pediatrem a pedagogicko-psychologickou poradnou

Dítě má možnost volby a dostává přiměřenou podporu, aby mohlo být aktivní a zažívat úspěch.
Individualizované vzdělávání je společnou odpovědností všech pedagogů, kteří s dítětem pracují. Informace si předávají citlivě a pouze v rozsahu potřebném pro zajištění návazné podpory.

6. Vzdělávací obsah

6.1 Uspořádání vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah je uspořádán do čtyř flexibilních integrovaných bloků. Bloky propojují všechny čtyři vzdělávací oblasti – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost a Dítě a svět – a vytvářejí příležitosti k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností.

Integrované bloky nejsou spojeny s konkrétními měsíci ani s pevně stanovenou délkou. Mohou se vzájemně prolínat, opakovat, přerušovat a znovu otevírat. Učitel volí blok nebo jejich propojení podle zájmů a potřeb dětí, situace ve třídě, výsledků pedagogického diagnostikování, dění ve škole a obci, proměn přírody a aktuálních událostí.

Uvedené tematické směry jsou inspirací, nikoli povinným seznamem učiva. Stejně tak nejsou očekávané výsledky učení kontrolním seznamem, který musí všechny děti splnit ve stejné době a stejným způsobem. Vyjadřují, k čemu pedagogové dlouhodobě směřují a co u dítěte průběžně podporují. Každé dítě jich dosahuje v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.

Pedagogický tým sleduje, aby vzdělávací nabídka v průběhu roku zůstávala vyvážená, zahrnovala všechny vzdělávací oblasti a poskytovala dětem rozmanité příležitosti pro hru, pohyb, komunikaci, tvořivost, objevování, spolupráci, praktické činnosti a pobyt venku.

6.2 Flexibilní integrované bloky

6.2.1 “Náruč člověka”

Hlavní smysl a účel: Záměrem toho IB je připravit děti do života, pěstovat v nich porozumění, přátelství a cit nejen k sobě samému. Uvést děti do společenství lidí a do pravidel soužití s ostatními. Podporovat vztah k jinému dítěti či dospělému. Vést je k tomu, aby dokázaly vyjádřit své přání, svůj pocit, prožitek a emoci. Seznámit děti s různými formami lidské činnosti v jejich okolí – od pracovního prostředí přes trávení volného času až po svět vědy a techniky. Zároveň rozvíjet etické a morální hodnoty pro harmonické soužití ve společnosti.
Učí se pečovat o své zdraví a bezpečí, rozlišovat mezi prospěšným a škodlivým a učit se reagovat v případě nebezpečí. Zároveň rozvíjet tělesnou zdatnost a podporovat pohybové činnosti.

Možné tematické směry:

- moje značka, moje místo, co potřebuji a co už zvládnu,
- naše třída, kamarádi, dospělí ve škole a společná pravidla,
- rodina, domov, vztahy, emoce a vzájemná pomoc,
- mateřská škola, základní škola, obec Březová a bezpečná orientace v okolí,
- podobnosti a rozdíly mezi lidmi, respekt, spravedlnost a ochrana soukromí.

Hlavní vzdělávací strategie: spontánní a sociální učení, kooperativní a situační učení, komunitní kruh, dramatická hra, společná tvorba pravidel, vycházky a praktické situace.

Hlavní vazby: KPS, KKO, KOB, KPR, KKU; čtenářská gramotnost prostřednictvím značek, symbolů, příběhů a společné komunikace.

Očekávané výsledky učení

Kód RVP PV	Očekávaný výsledek učení
DJT-PZI-000-PV1-001	Zvládá sebeobsluhu.
DJP-SAE-000-PV1-001	Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.

Kód RVP PV	Očekávaný výsledek učení
DJP-SAE-000-PV1-003	Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
DJP-SAE-000-PV1-004	Navazuje a rozvíjí citové vazby.
DJP-SAE-000-PV1-005	Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
DJP-SAE-000-PV1-006	Vyrovná se s neúspěchem.
DDS-ASO-000-PV1-001	Poradí si v nové situaci.
DDS-ASO-000-PV1-002	Začlení se do skupiny.
DDS-ASO-000-PV1-003	Přijímá různé sociální role.
DDS-ASO-000-PV1-004	Ovlivňuje směřování společné činnosti.
DDS-ASO-000-PV1-005	Navazuje a udržuje dětská přátelství.
DDS-ZEH-000-PV1-001	Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
DDS-ZEH-000-PV1-003	Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
DDS-ZEH-000-PV1-004	Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
DDS-ZEH-000-PV1-005	Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
DDS-SLK-000-PV1-001	Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
DDS-SLK-000-PV1-003	Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.
DAS-PSP-000-PV1-001	Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.

6.2.2 Moje tělo, silný kmen

Hlavní smysl a účel: Cílem IB je rozvíjet u dětí pozitivní vztah k vlastnímu tělu, vest je k poznávání jejich částí, funkcí a možností. Uvědomovat si, že stejně jako strom potřebuje pevný a zdravý kmen, i naše tělo potřebuje péči, pohyb, odpočinek, zdravou stravu a bezpečné prostředí. Prostřednictvím smyslového poznávání, pohybových aktivit a praktických činností podporovat vnímání vlastního těla, jeho síly a jedinečnosti.

Možné tematické směry:

- moje tělo, smysly, emoce, odpočinek a biologické potřeby,
- pohyb ve třídě, tělocvičně, na hřišti a v přírodním terénu,
- hygiena, stravování, pitný režim, zdraví a nemoc,
- samostatnost při oblékání, stolování a péči o vlastní věci,
- bezpečí ve škole, venku, na komunikaci, při cestování a v kontaktu s neznámými lidmi, zvířaty a rostlinami.

Hlavní vzdělávací strategie: učení pohybem a přímou zkušeností, situační a sociální učení, praktický nácvik, smyslové a pohybové hry, překážkové dráhy, vycházky, modelové bezpečnostní situace.

Hlavní vazby: KPS, KKU, KRP, KOB, KPR; matematická gramotnost při orientaci v prostoru, porovnávání výkonu se sebou samým a práci s časem a posloupností.

Očekávané výsledky učení

Kód RVP PV	Očekávaný výsledek učení
DJT-TSB-000-PV1-001	Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
DJT-TSB-000-PV1-002	Zachovává správné držení těla.
DJT-TSB-000-PV1-003	Rozlišuje pomocí všech smyslů.
DJT-TSB-000-PV1-004	Naplňuje své biologické potřeby.
DJT-PHJ-000-PV1-001	Zvládá základní pohybové dovednosti.
DJT-PHJ-000-PV1-002	Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
DJT-PHJ-000-PV1-007	Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.
DJT-PHJ-000-PV1-008	Vyhledává příležitosti k pohybu.
DJT-PZI-000-PV1-003	Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
DJT-FZD-000-PV1-001	Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
DJT-FZD-000-PV1-002	Překonává fyzické překážky.
DJT-OZD-000-PV1-001	Má osvojené základní hygienické návyky.
DJT-OZD-000-PV1-002	Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
DJT-OZD-000-PV1-003	Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.
DJP-SAE-000-PV1-002	Orientuje se v základních emocích a pocitech.
DDS-SLK-000-PV1-004	Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

Kód RVP PV	Očekávaný výsledek učení
DDS-SLK-000-PV1-005	Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.
DAS-BCH-000-PV1-001	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
DAS-BCH-000-PV1-002	Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
DAS-BCH-000-PV1-003	Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.
DAS-BCH-000-PV1-004	Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

6.2.3 "Přírodní bohatství"

Hlavní smysl a účel: IB má hlavní smysl v podpoře lásky ke všemu živému. Seznamovat děti se životem v jeho rozmanitých podobách – se světem zvířat, rostlin a s životním prostředím. Cílem je, aby děti vnímaly krásu přírody a její proměnlivost a uvědomily si vzájemné vztahy. Probouzet a posilovat odpovědné chování vůči druhým, přírodě i sobě samému.
Učit děti chovat se k přírodě ohleduplně a pochopit, jak činnosti člověka ovlivňují přírodní ekosystém, využívat vypěstované produkty (ovoce, zeleninu) a následně jej zpracovávat. Vést děti chovat se k přírodě tak, aby ji nepoškozovali.
Objevovat rozmanitost živé i neživé přírody; aby nabyly povědomí o důležitosti přírody pro život člověka.

Možné tematické směry:

- proměny počasí, ročních období, světla, vody a krajiny,
- rostliny, živočichové, jejich životní podmínky a vzájemné vztahy,
- zahrada, pole, les, louka, rybník a okolí obce,
- sklizeň, přírodniny, péče o rostliny a živočichy,
- pořádek, třídění, šetrné zacházení se zdroji a další udržitelné jednání.

Hlavní vzdělávací strategie: učení venku, prožitkové a badatelské učení, dlouhodobé pozorování, práce s přírodninami, jednoduché pokusy, pěstitelské činnosti, dokumentování změn a společná péče o prostředí.

Hlavní vazby: KOB, KKU, KRP, KPR, KDI; matematická gramotnost při třídění, porovnávání, uspořádání, měření a sledování změn, čtenářská gramotnost při práci s obrazovými a informačními zdroji.

Očekávané výsledky učení

Kód RVP PV	Očekávaný výsledek učení
DJT-PZI-000-PV1-002	Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
DJP-MOP-000-PV1-001	Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
DJP-MOP-000-PV1-002	Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
DJP-MOP-000-PV1-003	Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
DJP-MOP-000-PV1-005	Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
DJP-JAR-000-PV1-002	Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
DJP-PMP-000-PV1-002	Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
DDS-ZEH-000-PV1-002	Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
DAS-PSP-000-PV1-002	Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
DAS-PSP-000-PV1-003	Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
DAS-PSP-000-PV1-004	Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
DAS-ZPO-000-PV1-001	Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
DAS-ZPO-000-PV1-002	Udržuje pořádek v blízkém prostředí.

Kód RVP PV	Očekávaný výsledek učení
DAS-ZPO-000-PV1-003	Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
DAS-ZPO-000-PV1-004	Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
DAS-ZPO-000-PV1-005	Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.
DAS-ZPO-000-PV1-006	Respektuje různé formy života.

6.2.4 “Dotek větru”

Hlavní smysl a účel: Cílem IB je pochopit koloběh času a života; získávat informace o historii širšího i užšího prostředí, ve kterém žijeme. Rozvíjet fantazii, tvořivost, estetické vnímání a chuť objevovat nové věci. IB má dětem pomoci orientovat se ve světě kolem nich. Vydávat se do světa, abychom prozkoumali, co kolem nás je, proč to tak je a jak to funguje. Zkoumat svět dětí i svět dospělých, jak žijeme, co máme rádi, co se nám nelíbí a co bychom si přáli. Udělat si výlety do minulosti i budoucnosti a za hranice naší země. Učit děti informace získávat, pracovat s nimi a orientovat se v nich. Seznamovat děti s riziky, která ve světě existují, a učit je, jak jim předcházet. Získávat poznatky o přírodních živlech, jejich vlastnostech a významu pro život. Pozorovat změny v počasí.

Možné tematické směry:

- stavby, konstrukce, materiály, nástroje a pracovní postupy,
- pokusy s vodou, vzduchem, světlem, zvukem, pohybem a různými materiály,
- tvary, počet, množství, prostor, čas, měření, řady a pravidelnosti,
- technika kolem nás, povolání, doprava a praktický život,
- fotografie, zvuk, jednoduché digitální nástroje, algoritmy a posloupnosti.

Hlavní vzdělávací strategie: badatelské a problémové učení, pokus a omyl, konstrukční a pracovní činnosti, matematika v běžném životě, kooperativní řešení úkolů, práce s instrukcí, reflexe a účelné využívání digitálních technologií.

Hlavní vazby: KRP, KKU, KPR, KDI, KKO; matematická gramotnost v plném rozsahu a čtenářská gramotnost při práci s instrukcemi, značkami, symboly a informačními zdroji.

Očekávané výsledky učení

Kód RVP PV	Očekávaný výsledek učení
DJT-PHJ-000-PV1-003	Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
DJT-PHJ-000-PV1-004	Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
DJT-PHJ-000-PV1-005	Zvládá základy grafomotoriky.
DJP-MOP-000-PV1-004	Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
DJP-MOP-000-PV1-006	Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
DJP-MOP-000-PV1-007	Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
DJP-MOP-000-PV1-008	Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
DJP-MOP-000-PV1-009	Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
DJP-MOP-000-PV1-010	Ověří správnost řešení.
DJP-PFT-000-PV1-001	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
DJP-PFT-000-PV1-002	Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
DJP-JAR-000-PV1-008	Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
DJP-JAR-000-PV1-009	Formuluje instrukce a předá je ostatním.

Kód RVP PV	Očekávaný výsledek učení
DJP-PMP-000-PV1-001	Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
DJP-PMP-000-PV1-003	Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
DJP-PMP-000-PV1-004	Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
DJP-PMP-000-PV1-005	Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
DJP-PMP-000-PV1-006	Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
DJP-PMP-000-PV1-007	Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
DJP-PMP-000-PV1-008	Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování.
DDS-ZKV-000-PV1-005	Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.
DAS-PSP-000-PV1-005	Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.

6.2.5 “Vyprávění starého stromu”

Hlavní smysl a účel: Záměrem IB je, aby děti získávaly povědomí o národní historii a kulturním dědictví svých předků; aby poznávaly rituály, svátky a pohádky. Přibližovat dětem tradice z domova i cizích kultur, upevňovat představy o společenských normách a základních mravních hodnotách, které jsou důležité pro život ve společnosti. Podporovat v dětech uvědomění si toho, co jim přináší radost.

Možné tematické směry:

- pohádky, příběhy, poezie, knihy, časopisy, ilustrace a vlastní vyprávění,
- zvuky, hlásky, rýmy, rytmus, písně, hudba a pohyb,
- kresba, malba, modelování, práce s přírodninami a dalšími materiály,
- dramatická hra, divadlo, role, převleky a společná tvorba,
- regionální tradice, svátky a slavnosti během roku, rodinné a kulturní zvyklosti, různé jazyky a rozmanitost lidí.

Hlavní vzdělávací strategie: jazykově podnětné prostředí, dialogické čtení, vyprávění, dramatizace, tvořivé a kulturní činnosti, prožitkové a sociální učení, návštěvy kulturních programů a společné slavnosti.

Hlavní vazby: KKO, KKT, KPS, KOB, KPR; čtenářská gramotnost v plném rozsahu a matematická gramotnost při práci s rytmem, posloupností, uspořádáním a prostorovou tvorbou.

Očekávané výsledky učení

Kód RVP PV	Očekávaný výsledek učení
DJT-PHJ-000-PV1-006	Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
DJP-JAR-000-PV1-001	Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
DJP-JAR-000-PV1-003	Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
DJP-JAR-000-PV1-004	Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
DJP-JAR-000-PV1-005	Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
DJP-JAR-000-PV1-006	Rozpozná rým, rytmizuje.
DJP-JAR-000-PV1-007	Vypráví jednoduchý děj.
DJP-JAR-000-PV1-010	Rozliší český jazyk od jiných jazyků.
DJP-PDO-000-PV1-001	Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
DJP-PDO-000-PV1-002	Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
DJP-PDO-000-PV1-003	Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
DJP-PDO-000-PV1-004	Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
DJP-PDO-000-PV1-005	Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
DJP-PDO-000-PV1-006	Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
DDS-SLK-000-PV1-002	Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
DDS-ZKV-000-PV1-001	Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.

Kód RVP PV	Očekávaný výsledek učení
DDS-ZKV-000-PV1-002	Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
DDS-ZKV-000-PV1-003	Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
DDS-ZKV-000-PV1-004	Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
DAS-PSP-000-PV1-001	Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.

6.3 Práce se vzdělávacím obsahem na úrovni třídy

Třídní plánování je pracovním nástrojem učitele. Navazuje na tento ŠVP, ale nevytváří předem uzavřenou osnovu činností pro celý školní rok. Vzniká průběžně, reaguje na děti a umožňuje pedagogovi měnit záměr i nabídku podle toho, co se při vzdělávání skutečně děje.

Krok	Fáze	Postup učitele
1	**Východisko**	Učitel vychází z pozorování dětí, jejich otázek, hry, vztahů, potřeb a zájmů, z aktuální situace ve třídě, dění ve škole a obci a z proměn okolního světa.
2	**Volba bloku**	Zvolí jeden integrovaný blok nebo smysluplně propojí více bloků. Pojmenuje téma či otázku srozumitelnou dětem; délku předem neurčuje závazně.
3	**Vzdělávací záměr**	Vybere přiměřený počet očekávaných výsledků učení, klíčových kompetencí gramotností, ke kterým bude nabídka směřovat. Formuluje, co chce u dětí podporovat, nikoli co musí všechny děti shodně vykonat.
4	**Nabídka**	Připraví rozmanité příležitosti pro spontánní hru, pohyb, komunikaci, praktickou a tvořivou činnost, pozorování, experimentování, spolupráci, prác s knihou a pobyt venku.
5	**Individualizace**	Upraví prostředí, čas, obtížnost, pomůcky, velikost skupiny a míru podpory podle potřeb jednotlivých dětí. Nabídne možnost volby i přiměřenou výzvu.
6	**Realizace**	Sleduje, jak děti nabídku využívají, citlivě rozvíjí jejich nápady a mění plán, pokud se objeví smysluplnější cesta nebo aktuální potřeba.
7	**Reflexe**	Společně s dětmi se vrací k prožitkům, postupům a objevům. Poskytuje konkrétní zpětnou vazbu a podporuje jednoduché sebehodnocení dítěte.
8	**Vyhodnocení**	Zaznamená podstatná zjištění o průběhu a přínosu nabídky, pokrocích dětí a potřebných změnách. Zjištění využije při dalším plánování a podle potřeby v diagnostickém portfoliu.

Pedagogové průběžně sdílejí průběh integrovaných bloků a nejméně v pravidelných intervalech společně ověřují, zda vzdělávací nabídka poskytuje vyvážené příležitosti ve všech vzdělávacích oblastech. Není účelné vykazovat formální ‚splnění' každého výsledku; rozhodující je kvalita příležitostí k učení a prokazatelný pokrok dítěte.

6.4 Další projekty, programy a společné aktivity

Integrované bloky mohou být doplňovány projekty, programy a společnými akcemi školy. Jejich konkrétní nabídka se stanovuje v ročním plánu podle potřeb dětí, personálních a organizačních možností, aktuálních příležitostí a zkušeností z předchozího období.

Může jít zejména o:

- adaptační program,
- programy podporující plynulý přechod dítěte do základní školy,
- pohybové, zdravotně preventivní a dopravně bezpečnostní aktivity,
- environmentální programy, pěstitelské činnosti, třídění odpadu,
- návštěvy divadel, kulturních programů, knihovny, pracovišť a zajímavých míst v obci a okolí,
- slavnost ke Dni matek se zákonnými zástupci,
- tvořivá setkání s místními seniorkami "Babulky"
- výstavy, výlety
- badatelské, technické a digitální činnosti, pokud rozšiřují přímou zkušenost dítěte a nenahrazují hru, pohyb ani mezilidský kontakt.

Projekt nebo program musí být v souladu s cíli ŠVP, navazovat na integrované bloky a respektovat potřeby a možnosti dětí. Doplňkové aktivity nesmějí nepřiměřeně narušovat denní režim, omezovat spontánní hru ani vytvářet tlak na výkon dítěte.

7. Pedagogické diagnostikování a individualizace

7.1 Smysl a zásady pedagogického diagnostikování

Pedagogické diagnostikování je průběžný a systematický proces poznávání dítěte a vyhodnocování jeho pokroků v učení a vývoji. Slouží k tomu, aby pedagogové dokázali plánovat vzdělávací nabídku odpovídající aktuálním potřebám, možnostem, zkušenostem a zájmům každého dítěte.

Pedagogické diagnostikování není zdravotní ani psychologickou diagnózou, zkouškou školní připravenosti ani nástrojem k porovnávání dětí. Výsledkem není známka, pořadí nebo obecná nálepka dítěte. Pedagog sleduje především změnu a pokrok dítěte v čase a podmínky, ve kterých se mu daří učit.

Při diagnostikování pedagogové dodržují tyto zásady:

- sledují dítě v přirozených a různorodých situacích, nikoli pouze při řízené činnosti,
- vycházejí z více pozorování a zdrojů, nikoli z jediné situace nebo okamžitého dojmu,
- oddělují popis pozorovaného jednání od jeho interpretace,
- zaznamenávají silné stránky, zájmy, strategie dítěte a projevy pokroku, nejen obtíže,
- respektují věk, individuální tempo, jazykové, zdravotní, rodinné a kulturní souvislosti,
- vyhodnocují také vliv prostředí, nabídky, komunikace a vlastní pedagogické práce,
- získané informace vždy využívají k plánování konkrétní podpory a následně ověřují její účinnost,
- chrání důstojnost, soukromí a osobní údaje dítěte a jeho rodiny.

7.2 Diagnostický cyklus

Diagnostikování tvoří opakující se cyklus. Samotný záznam bez navazující změny vzdělávací nabídky nemá pro dítě smysl.

Krok	Fáze	Postup učitele
1	**Pozorování**	Pedagog sleduje dítě při hře, pohybu, komunikaci, praktických činnostech, ve vztazích, při řešení problémů i v běžných denních situacích.
2	**Záznam**	Stručně a konkrétně zachytí významný projev, výrok, postup, zájem, pokrok nebo situaci, ve které dítě potřebovalo podporu.
3	**Vyhodnocení**	Posoudí zjištění v souvislostech, porovná je s předchozími záznamy a očekávanými výsledky učení a podle potřeby je konzultuje s dalším pedagogem.
4	**Plán podpory**	Stanoví nejbližší dosažitelný krok a upraví prostředí, nabídku, obtížnost, čas, pomůcky, velikost skupiny nebo způsob komunikace.
5	**Realizace**	Poskytne dítěti příležitosti a podporu v přirozených situacích. Zachovává jeho aktivitu, možnost volby a přiměřenou samostatnost.
6	**Ověření**	Sleduje, zda zvolená podpora dítěti pomáhá. Pokud ne, upraví postup, vyhledá další informace nebo navrhne konzultaci s rodinou či odborníkem.
7	**Sdílení**	Přiměřeně sdílí zjištění s dítětem, zákonnými zástupci a pedagogy, kteří s dítětem pracují, a domlouvá návazný společný postup.

7.3 Metody a zdroje informací

Základní metodou je dlouhodobé pozorování dítěte v přirozených situacích. Pedagog volí metody tak, aby dítě zbytečně nevytrhovaly ze hry, nevytvářely tlak na výkon a poskytovaly věrohodný obraz o tom, co dítě zvládá samostatně, s podporou a v různých podmínkách.

Metoda nebo zdroj	Co může ukázat	Zásady využití
Pozorování	Zájmy, strategie učení, vztahy, komunikaci, samostatnost, motoriku, emoce a reakce na různé situace.	Pozorovat opakovaně, v různých činnostech a časech; zapisovat konkrétní projevy.
Rozhovor s dítětem	Porozumění, zkušenosti, názory, pocity, záměry a způsob uvažování dítěte.	Klást otevřené a srozumitelné otázky, neposuzovat odpověď podle očekávání dospělého.
Analýza činností a výtvorů	Vývoj kresby, grafomotoriky, konstrukčního myšlení, tvořivosti, plánování a dokončování činnosti.	Posuzovat proces i výsledek, znát okolnosti vzniku a neporovnávat práce dětí mezi sebou.
Praktická nebo herní situace	Jak dítě využívá zkušenosti, řeší problém, pracuje s instrukcí, počtem, prostorem, materiálem či pravidlem.	Nabízet smysluplný úkol a sledovat postup; nepřeměňovat činnost v test.
Vyprávění a práce s textem	Porozumění, slovní zásobu, soustředění, předvídání, vyjadřování a čtenářský zážitek.	Využívat různé texty a témata, dopřát čas, přijímat rozmanité způsoby vyjádření.
Sebehodnocení dítěte	Jak dítě vnímá vlastní činnost, úsilí, úspěch, obtíž a další záměr.	Vést krátkou reflexi bez známkování a bez vnucování odpovědi; pracovat s konkrétní zkušeností.
Informace od zákonných zástupců	Zkušenosti dítěte mimo školu, změny v jeho životě, zájmy, potřeby a účinnost společně domluvených postupů.	Naslouchat s respektem, odlišovat rodinnou zkušenost od pedagogického pozorování a chránit soukromí.
Kolegiální sdílení	Rozdíly v projevech dítěte s různými dospělými a v různých situacích, účinnost podpory a možné zkreslení pohledu jednoho pozorovatele.	Sdílet pouze potřebné informace, popisně a bez nálepkování; domlouvat společný postup.

Standardizované diagnostické, psychologické, logopedické nebo jiné odborné nástroje používají pouze osoby, které k tomu mají odpovídající kvalifikaci a oprávnění. Učitel mateřské školy nepřekračuje své profesní kompetence.

7.4 Diagnostický záznam

Záznam má být stručný, věcný a použitelný pro další plánování. Nezapisuje se každá běžná činnost dítěte, ale především významný posun, opakující se strategie, nový zájem, změna v chování, přetrvávající potřeba podpory nebo zjištění důležité pro spolupráci pedagogů a rodiny.

Část záznamu	Obsah	Příklad formulace
Datum a situace	Kdy a v jakém kontextu k pozorování došlo, kdo byl přítomen.	12. 10., volná hra ve dvojici, stavba z kostek.

Část záznamu	Obsah	Příklad formulace
Popis projevu	Co dítě konkrétně udělalo nebo řeklo, bez hodnotícího přívlastku.	Třikrát změnilo základnu věže, po pádu řeklo: ‚Udělám ji širší.‘
Souvislost	Silná stránka, strategie, potřeba nebo vazba na očekávaný výsledek učení.	Pracuje s chybou, mění postup a využívá předchozí zkušenost.
Další krok	Jakou příležitost, podporu nebo úpravu prostředí pedagog nabídne.	Doplnit fotografie staveb a nabídnout stavbu podle jednoduchého plánu.
Ověření	Kdy a podle čeho pedagog zjistí, zda podpora přinesla pokrok.	Sledovat v dalších konstrukčních hrách během následujících tří týdnů.

Nevhodný je například zápis ‚je nepozorný a nešikovný‘. Takové označení nepopisuje situaci, nepomáhá plánovat podporu a může dítě nespravedlivě stigmatizovat. Vhodný zápis popíše, při jaké činnosti dítě pozornost ztratilo, jak dlouho se soustředilo, co mu pomohlo a jaký další krok pedagog zvolí.

7.5 Diagnostické portfolio dítěte

Diagnostické portfolio je uspořádaný soubor podstatných informací dokládajících pokroky dítěte v učení a vývoji. Není sbírkou všech pracovních listů ani výstavou pouze nejzdařilejších výrobků. Obsahuje materiály, které umožňují sledovat změnu v čase a pomáhají plánovat další vzdělávací podporu.

Portfolio může obsahovat zejména:

- základní údaje potřebné pro pedagogickou práci a stručný záznam o průběhu adaptace,
- významné pozorovací záznamy a jejich vyhodnocení,
- vybrané dětské práce, kresby, konstrukce nebo jiné doklady zachycující vývoj v čase,
- výroky, otázky, vyprávění a vlastní reflexe dítěte,
- stručné souhrny pokroků ve vztahu k očekávaným výsledkům učení a klíčovým kompetencím,
- záznamy o zvolené podpoře, jejím průběhu a vyhodnocení,
- podstatné závěry z individuálních konzultací se zákonnými zástupci a odborníky, pokud mají přímý význam pro vzdělávání dítěte.

Dítě je přiměřeně věku zapojováno do výběru některých dokladů a do rozhovoru o tom, co se naučilo, co se mu dařilo a co chce dále zkusit. Zákonní zástupci jsou s portfoliem seznamováni při individuálních konzultacích. Portfolio je vedeno přehledně, zabezpečeno před neoprávněným přístupem a zpřístupňováno pouze osobám oprávněným podle právních předpisů a vnitřních pravidel školy.

7.6 Časový rámec a odpovědnost

Činnost	Termín nebo frekvence	Odpovědnost a výstup
Vstupní poznávání dítěte	Od nástupu dítěte, se zvýšenou pozorností v průběhu adaptačního období.	Učitelé ve třídě; stručné zachycení potřeb, silných stránek a podmínek úspěšné adaptace.
Průběžné pozorování	Každodenně v přirozených situacích; záznam podle významnosti zjištění.	Všichni pedagogové pracující s dítětem; konkrétní záznam a případný další krok.
Průběžná týmová reflexe	Při společném plánování a podle aktuální potřeby.	Učitelé a případně asistent pedagoga; sjednocení podpory a úprava vzdělávací nabídky.
Souhrnné vyhodnocení pokroků	Nejméně dvakrát za školní rok a vždy při významné změně nebo potřebě podpory.	Učitelé ve třídě; aktualizace portfolia a stanovení dalších pedagogických záměrů.
Individuální konzultace s rodinou	Průběžně podle potřeby; škola nabízí prostor pro souhrnnou konzultaci nejméně jednou ročně.	Určený učitel; sdílení pokroků, potřeb a dohoda na návazném postupu.
Vyhodnocení podpůrných opatření	V termínech stanovených doporučením školského poradenského zařízení a vždy, když podpora neodpovídá potřebám dítěte.	Učitelé, vedení školy, asistent pedagoga a příslušné ŠPZ; doložení účinnosti a návrh změny.
Před ukončením předškolního vzdělávání	V závěru docházky dítěte do mateřské školy.	Učitelé ve třídě; souhrnná reflexe pokroků a podpora přechodu do základní školy.

Za vedení portfolia odpovídají učitelé příslušné třídy. Zástupkyně ředitele pro mateřskou školu koordinuje jednotný postup, sleduje funkčnost systému a vytváří podmínky pro společné vyhodnocování. Ředitel školy odpovídá za nastavení pravidel, ochranu dokumentace a využívání zjištění při řízení kvality vzdělávání.

7.7 Individualizace na základě zjištění

Individualizace znamená, že pedagog využívá poznatky o dítěti při každodenním rozhodování. Nejde pouze o individuální práci stranou od ostatních. Nejčastěji se uskutečňuje přímo ve společném prostředí třídy prostřednictvím promyšlené nabídky, různých cest k cíli a přiměřené míry podpory.

Oblast úpravy	Možnosti individualizace	Příklad
Prostředí	Umístění pomůcek, klidné místo, omezení rušivých podnětů, vizuální opora, dostupnost materiálu.	Dítě má postup oblékání znázorněn jednoduchými obrázky v šatně.
Čas a tempo	Delší čas, možnost návratu k činnosti, kratší úsek, střídání aktivity a odpočinku.	Dítě dokončí konstrukci po pobytu venku, místo aby ji muselo ihned uklidit.
Obtížnost	Různá úroveň výzvy, menší počet kroků, rozšíření úkolu, otevřené řešení.	Jedno dítě třídí podle barvy, jiné současně podle barvy a velikosti.
Pomůcky	Jiný materiál, větší nebo stabilnější předměty, komunikační či kompenzační pomůcka.	Při navlékání jsou nabídnuty korálky různých velikostí.
Organizační forma	Individuální činnost, dvojice, malá skupina, role ve větší skupině.	Dítě nejprve vypráví příběh jednomu kamarádovi a později malé skupině.
Komunikace	Jednodušší instrukce, více času na odpověď, obrazová opora, ukázka, ověření porozumění.	Pedagog zadá jednotlivé kroky postupně a dítě po každém kroku ukáže, co bude dělat.
Míra podpory	Nápověda, modelování, společný začátek, podpora vrstevníka, postupné ubírání pomoci.	Učitel nejprve zahájí činnost společně s dítětem a při dalším pokusu ustoupí.
Způsob vyjádření	Slovo, pohyb, obrázek, model, dramatizace, fotografie nebo vhodný digitální prostředek.	Dítě místo slovního popisu znázorní postup stavby pomocí fotografií.

Pedagog dítěti poskytuje pouze takovou podporu, kterou potřebuje. Nadměrná pomoc omezuje samostatnost stejně jako nedostatečná pomoc možnost zažít úspěch. Podpora se proto průběžně upravuje a podle pokroku dítěte postupně snižuje nebo mění.

7.8 Děti vyžadující další podporu nebo rozšířenou nabídku

Pokud běžná individualizace nestačí, pedagogové ve spolupráci s vedením školy a zákonnými zástupci stanoví další postup. Mohou dočasně zpřesnit cíle a opatření v interním plánu pedagogické podpory, doporučit konzultaci se školským poradenským zařízením nebo jiným odborníkem a následně realizovat přiznaná podpůrná opatření.

U dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami škola postupuje podle doporučení školského poradenského zařízení a platných právních předpisů. Individuální vzdělávací plán zpracovává tehdy, je-li doporučen nebo vyžadován. Asistent pedagoga podporuje zapojení a samostatnost dítěte a pracuje podle pokynů učitele; nenahrazuje jeho odpovědnost za vzdělávání.

U dítěte nadaného nebo mimořádně zvídavého pedagogové nabídku nerozšiřují pouze větším množstvím stejných úkolů. Nabízejí otevřené problémy, složitější souvislosti, prostor pro vlastní projekt, experiment, tvorbu, vedení části společné činnosti a spolupráci s dětmi různých schopností.

Dítěti s nedostatečnou znalostí českého jazyka pedagogové zajišťují srozumitelnou komunikaci, vizuální oporu, opakování, názornost, dostatek času a přirozené příležitosti ke kontaktu s vrstevníky. Respektují jeho mateřský jazyk a kulturní zkušenost a průběžně sledují pokrok v porozumění i vyjadřování.

7.9 Spolupráce a sdílení informací

Zjištění o dítěti jsou sdílena věcně, citlivě a pouze v rozsahu potřebném pro jeho vzdělávání a podporu. Pedagogové předávají zákonným zástupcům konkrétní informace o pokroku, silných stránkách a potřebách dítěte, vysvětlují zvolený postup a naslouchají zkušenostem rodiny. Závažné zjištění sdělují bez zbytečného odkladu, nikoli až při pravidelném souhrnném hodnocení.

Při spolupráci se školským poradenským zařízením a dalšími odborníky škola poskytuje podklady v souladu s právními předpisy a vnitřními pravidly. Přechod dítěte do základní školy podporuje společnými aktivitami a komunikací pedagogů. Individuální údaje a dokumentace se předávají pouze oprávněným způsobem a v nezbytném rozsahu. Škola postupuje vůči dítěti a rodině transparentně a informuje je o účelu a rozsahu sdílení.

Pedagogické diagnostikování je funkční tehdy, když vede ke konkrétnímu rozhodnutí ve prospěch dítěte. Jeho kvalita se proto nehodnotí podle množství záznamů, ale podle toho, zda pedagogové dítě skutečně znají, dokážou popsat jeho pokrok, plánují přiměřené příležitosti k učení a společně ověřují účinnost poskytované podpory.

8. Plán autoevaluace

8.1 Smysl a zásady autoevaluace

Autoevaluace je systematické, pravidelné a komplexní hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Poskytuje mateřské škole zpětnou vazbu, na jejímž základě zachovává funkční postupy, pojmenovává slabá místa, stanovuje priority a přijímá konkrétní opatření ke zvyšování kvality vzdělávání.

Autoevaluaci provádí ředitel školy společně s pedagogickými i nepedagogickými pracovníky. Podle hodnocené oblasti se zapojují také děti, zákonní zástupci a další partneři školy. Výsledky vlastní evaluace škola propojuje s podněty a závěry externího hodnocení, zejména České školní inspekce a školských poradenských zařízení.

Autoevaluace vychází z těchto zásad:

- hodnocení má předem vymezený cíl, kritéria, metodu, termín a odpovědnou osobu,
- zjištění se opírají o více zdrojů a nejsou založena pouze na dojmu jednotlivce,
- hodnocení je věcné, respektující a zaměřené na zlepšení práce, nikoli na hledání viníka,
- do hodnocení se přiměřeně zapojují ti, kterých se posuzovaná oblast týká,
- každé významné zjištění vede k rozhodnutí, zda a jaké opatření je potřebné,
- účinnost přijatého opatření je v určeném termínu znovu ověřena,
- osobní údaje a citlivé informace jsou chráněny a výsledky se sdílejí v přiměřeném rozsahu.

8.2 Autoevaluační plán

Oblast	Cíl	Kritéria	Metody a nástroje	Termín / frekvence	Odpovědnost a výstup
Psychosociální podmínky	Ověřovat, zda každé dítě zažívá bezpečí, přijetí, respekt a přiměřený prostor pro samostatnost.	Děti se zapojují bez obav; pravidla jsou srozumitelná a funkční; pedagogové komunikují respektujícím způsobem; adaptace je individuální; projevy vylučování a ubližování jsou zachyceny a řešeny.	Pozorování klimatu a vztahů, rozhovory s dětmi, reflexe pedagogů, rozbor adaptačního období, podněty a stížnosti zákonných zástupců.	Průběžně; společné vyhodnocení nejméně dvakrát ročně a po adaptačním období.	Učitelé a zástupkyně ředitele pro MŠ; zápis ze společné reflexe, konkrétní opatření pro třídu nebo jednotlivé dítě.
Spolupráce s rodinou	Ověřovat funkčnost komunikace, partnerství a systému předávání informací o pokrocích dítěte.	Informace jsou včasné a srozumitelné; citlivé záležitosti se řeší individuálně; rodiny znají možnosti konzultace; pedagogové vycházejí z konkrétních zjištění; soukromí rodiny je chráněno.	Rozhovory a konzultace, evidence podnětů, anonymní zpětná vazba podle potřeby, vyhodnocení účasti na setkáních a akcích, sebereflexe pedagogů.	Průběžně; souhrn nejméně jednou ročně.	Zástupkyně ředitele a učitelé; souhrn podnětů a návrh změn v komunikaci nebo nabídce spolupráce.
Organizace a bezpečnost	Ověřovat, zda organizace dne podporuje potřeby dětí, hru, pohyb, odpočinek, individualizaci a bezpečí.	Spontánní a nepřímo řízené činnosti převažují; režim je pružný; děti mají denně pobyt venku; odpočinek je individuální; překrývání pedagogů činí alespoň 2,5 hodiny; spojování tříd je omezeno; bezpečnostní pravidla jsou dodržována.	Pozorování průběhu dne, časový snímek podle potřeby, kontrola rozvržení přímé pedagogické činnosti, rozbor úrazů a mimořádných situací, kontrola dokumentace BOZP.	Průběžně; organizační kontrola na začátku roku, v pololetí a při změně podmínek.	Ředitel, zástupkyně ředitele a učitelé; úprava organizace, služeb, pravidel nebo preventivních opatření.
Životospráva a věcné podmínky	Ověřovat, zda prostředí, vybavení, stravování, pitný režim, pohyb a odpočinek odpovídají potřebám dětí.	Pomůcky jsou dostupné, bezpečné a účelně využívané; prostor podporuje různé činnosti a soukromí; děti mají dostupné tekutiny, nejsou nuceny do jídla ani spánku a mají dostatek pohybu; závady jsou včas odstraňovány.	Kontrola prostor a vybavení, pozorování stolování a odpočinku, rozhovory s dětmi a zaměstnanci, evidence závad, podněty rodin, kontrola využití pomůcek.	Průběžně; kontrola vybavení nejméně dvakrát ročně a vždy před významnou změnou provozu.	Zástupkyně ředitele, učitelé, provozní pracovníci a vedení školy; plán oprav, nákupů a organizačních změn.
Průběh vzdělávání	Ověřovat kvalitu pedagogického působení a účelnost vzdělávacích strategií.	Dítě je aktivním účastníkem; hra a přímá zkušenost mají dostatek prostoru; pedagogové využívají prožitkové, kooperativní, situační a sociální učení; pracují s otázkou, chybou a reflexí; komunikace je podporující a bez nezdravého soutěžení.	Hospitace a následný rozhovor, kolegiální pozorování, sebereflexe, rozbor třídního plánování, ukázky vzdělávací nabídky, rozhovory s dětmi.	Průběžně; plánované vyhodnocení nejméně dvakrát ročně.	Ředitel, zástupkyně ředitele a pedagogové; hospitační nebo reflexní záznam, dohoda na metodickém a profesním rozvoji.
Vzdělávací obsah	Ověřovat funkčnost flexibilních integrovaných bloků a vyváženost vzdělávací nabídky.	Bloky nejsou mechanicky vázány na měsíce; vycházejí ze života, potřeb a zájmů dětí; propojují všechny čtyři oblasti; rozvíjejí kompetence a gramotnosti; očekávané výsledky učení jsou vybírány přiměřeně a nabídka se mění podle průběžných zjištění.	Rozbor třídních plánů a reflexí, společné mapování vzdělávacích příležitostí, portfolio třídy, sdílení pedagogů, pozorování realizace bloků.	Při plánování průběžně; souhrn v pololetí a na konci školního roku.	Učitelé a zástupkyně ředitele; doplnění nebo úprava tematických směrů, prostředí, nabídky a způsobu plánování.

Oblast	Cíl	Kritéria	Metody a nástroje	Termín / frekvence	Odpovědnost a výstup
Výsledky vzdělávání a diagnostikování	Ověřovat, zda pedagogové znají pokroky dětí a využívají diagnostická zjištění pro další plánování.	Záznamy jsou konkrétní a popisné; portfolio zachycuje změnu v čase; dítě je přiměřeně zapojeno; pedagogové dokážou doložit pokrok a stanovit další krok; informace jsou sdíleny s rodinou; záznamy nevedou k nálepkování ani porovnávání dětí.	Kontrola diagnostických portfolií, společný rozbor anonymizovaných příkladů, konzultace pedagogů, zpětná vazba rodin, porovnání plánované a realizované podpory.	Průběžně; souhrnné vyhodnocení nejméně dvakrát ročně.	Učitelé, zástupkyně ředitele a ředitel; aktualizace dalšího kroku dítěte a metodická opatření ke zkvalitnění diagnostiky.
Individualizace a podpora	Ověřovat, zda vzdělávací nabídka reaguje na rozdílné potřeby dětí a zda je poskytovaná podpora účinná.	Pedagogové upravují prostředí, čas, obtížnost, pomůcky, skupinu a komunikaci; podpora zachovává aktivitu dítěte a postupně se mění; opatření pro děti se SVP, nadané a s nedostatečnou znalostí češtiny jsou realizována a vyhodnocována.	Pozorování, diagnostické záznamy, vyhodnocení podpůrných opatření, konzultace s rodinou a ŠPZ, rozbor práce asistenta pedagoga.	Průběžně; podle termínů doporučení ŠPZ a nejméně při pololetním a závěrečném hodnocení.	Učitelé, asistent pedagoga, zástupkyně ředitele a ředitel; změna podpory, případně návrh odborné konzultace.
Pedagogický tým a vedení	Ověřovat kvalitu spolupráce, řízení, předávání informací a profesního rozvoje.	Role a odpovědnosti jsou srozumitelné; tým sdílí zjištění a sjednocuje postupy; porady vedou k rozhodnutím; profesní rozvoj vychází z potřeb dětí a školy a promítá se do praxe; vedení poskytuje podporu a zpětnou vazbu.	Reflexe porad, individuální rozhovory, sebehodnocení, plán a vyhodnocení profesního rozvoje, hospitace, kontrola plnění dohodnutých opatření.	Průběžně; individuální a týmové vyhodnocení nejméně jednou ročně.	Ředitel a zástupkyně ředitele; plán profesního rozvoje, úprava odpovědností, komunikačních a řídicích postupů.
Funkčnost ŠVP	Ověřovat srozumitelnost, aktuálnost a skutečné využívání ŠVP při vzdělávání a řízení školy.	ŠVP odpovídá podmínkám školy a RVP PV; je srozumitelný pedagogům; naplňuje se v třídním plánování; vize a cíle jsou sdílené; údaje, podmínky, obsah, diagnostika a autoevaluace jsou aktuální; změny jsou jednoznačně vydány.	Strukturovaný rozbor ŠVP, porovnání s RVP PV a právními změnami, podněty pedagogů a rodin, závěry autoevaluace a externího hodnocení.	Souhrnně na konci školního roku; bezodkladně při významné změně právních předpisů nebo podmínek.	Ředitel ve spolupráci s pedagogickým týmem; rozhodnutí o zachování, dodatku nebo vydání nové verze ŠVP.

8.3 Roční cyklus autoevaluace

Období	Hlavní činnosti	Výstup
Průběžně po celý rok	Pozorování podmínek, průběhu a výsledků; reflexe integrovaných bloků; diagnostické záznamy; řešení podnětů, rizik a závad; ověřování přijatých opatření.	Průběžné záznamy, úprava vzdělávací nabídky a okamžitá opatření podle potřeby.
Září–říjen	Vyhodnocení adaptace, klimatu tříd, složení skupin, organizace dne, rozvržení přímé pedagogické činnosti, materiálních a podpůrných podmínek.	Priority pro první pololetí, úprava organizace a podpory jednotlivých dětí.
Listopad–prosinec	První společná reflexe integrovaných bloků, vzdělávacích strategií, diagnostického systému a profesních potřeb týmu.	Metodická dohoda, případná úprava třídního plánování a plánu profesního rozvoje.
Leden–únor	Pololetní vyhodnocení pokroků dětí, portfolií, individualizace, spolupráce s rodinou a vyváženosti vzdělávacího obsahu.	Pololetní souhrn a cíle podpory pro druhé pololetí.
Březen–duben	Ověření účinnosti přijatých opatření, průběžné hodnocení spolupráce s rodinou, návaznosti na ZŠ, podpůrných opatření a práce pedagogického týmu.	Záznam o účinnosti opatření a návrh dalších kroků.
Květen–červen	Souhrnné vyhodnocení podmínek, průběhu, výsledků, naplňování vize, funkčnosti ŠVP, profesního rozvoje a priorit školy.	Závěrečný autoevaluační souhrn, návrhy změn ŠVP a priority na další školní rok.
Před zahájením dalšího roku	Zapracování schválených opatření do organizace, třídního plánování, profesního rozvoje, nákupů, oprav a případné aktualizace ŠVP.	Schválený plán opatření s termíny a odpovědností.

8.4 Metody a nástroje autoevaluace

Škola volí metody podle cíle hodnocení a přiměřeně je kombinuje. Využívá zejména:

- systematické i běžné pozorování průběhu dne, vztahů, činností a prostředí,
- hospitace, následné rozhovory, kolegiální pozorování a sebereflexi pedagogů,
- rozhovory s dětmi, dětskou reflexi, jejich výtvory a portfolio třídy,
- analýzu třídních plánů, reflexí integrovaných bloků a diagnostických portfolií,
- individuální a skupinové rozhovory se zákonnými zástupci, podněty a podle potřeby anonymní dotazníky,
- kontrolu dokumentace, rozvržení přímé pedagogické činnosti, úrazů, závad, stížností a přijatých opatření,
- vyhodnocení profesního rozvoje, porad, spolupráce s poradenskými zařízeními a základní školou,
- závěry České školní inspekce a dalších oprávněných kontrolních nebo odborných pracovišť.

Dotazník není automaticky nejvhodnějším nástrojem pro každou oblast. Škola jej používá pouze tehdy, když ví, jaké rozhodnutí má získaná informace podpořit a jak bude zajištěna srozumitelnost, přiměřenost a ochrana respondentů.

8.5 Vyhodnocení ŠVP

Při souhrnném vyhodnocování ŠVP pedagogický tým posuzuje zejména:

- zda je dokument funkční, srozumitelný a skutečně využívaný všemi pedagogy,
- zda odpovídá aktuálním personálním, organizačním a věcným podmínkám školy,
- zda se daří naplňovat vizi, cíle a profilaci Březovské školičky,
- zda pedagogové uplatňují vhodné vzdělávací strategie s ohledem na způsoby učení dětí,
- zda je pedagogické diagnostikování věcné, systematické a využívané při plánování,
- zda je vzdělávání individualizováno podle aktuálních potřeb, možností a zájmů každého dítěte,
- zda jsou integrované bloky aktuální, flexibilní a poskytují vyvážené příležitosti k rozvoji všech vzdělávacích oblastí, kompetencí a gramotností,
- zda ŠVP zůstává v souladu s RVP PV a aktuálními právními předpisy.

8.6 Opatření a využití výsledků

Výsledkem autoevaluace není pouze popis stavu. Ke každému významnému zjištění pedagogický tým stanoví, co bude zachováno, co se má změnit a jak bude účinnost změny ověřena. Opatření obsahuje:

- stručné a doložené zjištění,
- konkrétní požadovaný stav nebo cíl,
- kroky vedoucí ke změně,
- odpovědnou osobu nebo tým,
- termín splnění,
- způsob a termín následného ověření účinnosti.

Zástupkyně ředitele pro mateřskou školu shromažďuje podklady a koordinuje zpracování souhrnného autoevaluačního výstupu. Ředitel školy projedná závěry s pedagogickým týmem, rozhodne o opatřeních a zajistí jejich promítnutí do řízení školy, plánu profesního rozvoje, rozpočtových priorit, organizace vzdělávání a případných úprav ŠVP.

S výsledky jsou jednotliví aktéři seznamováni v rozsahu odpovídajícím jejich roli. Zaměstnanci jsou informováni o závěrech a opatřeních, která se týkají jejich práce; zákonní zástupci o podstatných změnách ovlivňujících vzdělávání dětí. Citlivé a osobní informace se nezveřejňují.